

Извештај о хронологији догађаја у селу Рачак бр. 175

A/VI-25/63

*

ХРОНОЛОГИЈА ДОГАЂАЈА У СЕЛУ РАЧАК

6.3

У циљу хапшења терористичке групе која је дана 10.01.1999.г. у 08,30 час. на путу Штимље-Урошевац код с.Сливово извршила оружани напад на службено возило СУП-а Урошевац рег. броја М 616-424 у којом су се налазили Зам. К-дира ПС Штимље Митровић Ненад, полицајац ПС Штимље Пржић Светислав и припадник резервног састава ПС Штимље Живић Мирослав, којом приликом је полицајац Пржић Светислав смртно рањен (поднета НН кривична пријава КУ бр.5/99 Окружном ЈТ у Приштини), и због учесталих оружаних напада на припаднике полиције и ПС Штимље и киднаповања већег броја грађана лојалних Р Србија на подручју СО Штимље (поднесене КП Окружном ЈТ у Приштини Ку бр.1/99, 3/99,4/99. 6/99) а на основу прикупљених оперативних сазнања и информација да је база и штаб шиптарских терориста за подручје СО Штимље у с.Рачак, на основу претходно сачињеног плана, дана 15.01.1999.године у јутарњим сатима преступило се извођењу акције хватања и лишења слободе терористичке групе у с.Рачак.

За извођење наведене акције у с.Рачак ангажована је једна чета полиције СУП-а Урошевац од 110 полицајаца, који су пре упућивања на задатак упозорени да служба располаже оперативним сазнањима да је с.Рачак јако упориште и главна база шиптарских терориста који су у село допремили велику количину наоружања које су поделили мештанима који су се ставили у службу шиптарских терориста, а да су лица која су одбила да прихате оружје као и жене и деца напустила село.

Такође, се располагало подацима да се у кући Мехмети Мустафе у с.Рачак налази главни штаб такозване "ОВК" на челу са озлоглашеним Садик Мујотом који је извршио више убистава припадника МУП-а и киднаповео већи број грађана.

Припадници полиције СУП-а Урошевац су са извођењем акције кренули у 03,00 час. када су предузете мере блокаде с.Рачак, што је и учињено тако да је до 06,30 час. с.Рачак стављено у потпуно окружење.

Приликом наступања припадника полиције на самом уласку у с.Рачак из правца Штимља путем поред Специјалног завода, од стране припадника шиптарских терористичких банди према припадницима полиције отворена је ватра из ручних бацача, митраљеза и пешадијског наоружања. На ватру је одговорено, тако да се терористичка група са уласка у село повукла у само село непрекидно отварајући ватру на припаднике полиције у наступању.

Приликом уласка полиције у село и за сво време претреса села, на припаднике полиције отварања је јака ватра из минобацача, ручних бацача, пушкомитраљеза Бровинг 12.7 мм. и пешадијског наоружања. Том приликом је теже рањен у пределу леве руке један припадник полиције који је одмах пребачен на лечење у КБЦ Приштина.

Такође, је око 15,10 час. од стране шиштарских терориста из снајпера пуцано на полицајца Трајковић Бојана, којег је зрно погодило у аутоматску пушку, а затим рикошетирало и погодило у резервни оквир за АП који му се налазио у ранцу на прсима.

Полицајци СУП-а Урошевац у извођењу акције били су опремљени и наоружани са АП, службеним пиштољима, борбеним оклопним возилима, са митраљезом ПКТ 7,62 мм. снајперским пушкама и ручним бомбама. Оклопна возила су коришћена за безбедан транспорт припадника полиције и савлађања препрекама на комуникацијама.

Наведено наоружање и опрему полиција је користила у циљу одбијања напада и заштите живота, а искључиво према терористима који су отварали ватру на полицију, па и према онима који су били наоружани и у цивилној одећи.

Приликом наступања припадника полиције у с.Рачак и њеног настојања да се припадници терористичке банде лише слободе, уз позив терористима да се предају, оружане групе терориста су се одбијањем позива на предају, уз јаку ватру повлачили из с.Рачак према брду Крипина, с.Лужница, с.Ранце и с.Петрово СО Штимље.

И поред потере и позива на предају, терористичка група је одбила предају уз константно отварање јаке ватре из свих наведених врста наоружања на припаднике полиције. Терористи су жестоко нападали полицију у наступању из већ припремљених ровова, траншеја и бункера. У наведеној размени ватре ликвидирано је 40. шиштарских терориста од којих је већина била у униформама такозване "УЧК".

Зузимањем ровова и бункера које су користили шиштарских терористи, припадници полиције су у истима поред наведених лешева пронашли и одузели 36. АП кинеске производње, 1 пушкомитраљез Бровинг 12,7 мм., 2 митраљеза, 1.802 метака разних калибара, 6 ручних бомби кинеске производње, 2 РАПА за ручне бомбе, 1 ручна радио станица Фишер-прице*, 1 двоглед, 1 прибор за чишћење пушке, 2 оквира за АП, војнички ранац и другу војну опрему. Поред лешева је уочен и такође одузет већи број чаура разних калибара које су терористи испаливали на полицију. Борба са терористима је трајала до 15,30 часова.

У међувремену је у ПС Штимље формирана екипа за вршење увиђаја коју су сачињавали Окружни истражни судија Даница Маринковић, заменик ОЈТ Исмет Шуфта и екипа ОСЛ СУП-а Урошевац са Крим. техником, која је пошла на вршење увиђаја.

Због развоја догађаја на терену, увиђај није мога бити извршен јер се у међувремену веће групе терориста из правца с.Петрово, и с.Малополце притекле у помоћ терористима из с.Рачак, тако да су исти са околних висова почели са константним отварањем јаке ватре на припаднике полиције и увиђајну екипу. Услед јаке ватре шиштарских терориста припадници полиције су се са места где је ликвидирана група терориста повукли у центар с.Рачак одакле су због јаке ватре морали под борбом да се извуку и врате у ПС Штимље.

Приликом саме акције и повлачења полиције у ПС Штимље више оклопних полицијских возила је погођено из пешадијског наоружања од стране шиптарских терориста.

Истог дана око 18,30 часова приликом повратка дела јединице полиције која се налазила на обезбеђењу комуникације на путу Урошевац-Штимље, код села Слиово на службено возило УАЗ у којем је било 4 полицајаца бачена је ручна бомба и на исте отворена ватра из пешадијског наоружања од стране шиптарских терориста, али срећом последица по припаднике полиције није било.

Због немогућности да се изврши свеобухватан и детаљан преглед лица места и увиђај у реону с.Рачак, и због немогућности обезбеђења лица места где су ликвидирани терористи, у току ноћи 15/16.01.1999.године наведени лешеве терориста постали су доступни терористичким групама из с.Петрово и Малонодње тако да постоји могућност да су терористи манипулацијом ликвидираних терориста пресвукли у цивилну одећу, и узели личну документацију и лешеве лица која нису са подручју СО Штимље или Р.Србије уклонили, или на други начин манипулисали са наведеним лешевима.

Дана 16.01.1999.године поново је формирана увиђајна екипа у истом саставу која је у јутарњим сатима кренула ка селу Рачак са задатком да изврши увиђај лица места, и да преузме лешеве шиптарских терориста ради вршења аутопсије. Увиђајну екипу су обезбеђивали припадници полиције СУП-а Урошевац.

На уласку у с.Рачак терористи су отворили јаку ватру на увиђајну екипу и припаднике полиције тако да су се исти уз одговарање на ватру повукли у ПС Штимље, па из безбедносних разлога тога дана није извршен увиђај лица места.

17.01.1999.године поново је формирана увиђајна екипа у истом саставу којој се још прикључио и Добричанин Саша - Начелник ИСМ Приштина, и уз пратњу припадника полиције СУП-а Урошевац у јутарњим сатима кренули су ка с.Рачак са истим задатком.

Међутим, поново је на уласку у с.Рачак на увиђајну екипу и полицијско обезбеђење отворена јака ватра од стране шиптарских терориста. Из безбедносних разлога увиђајна екипа са припадницима полиције повукла се у ПС Штимље.

Напомињемо да је за сво време ових догађања на терену око с.Рачка и уз увиђајну екипу активно присуствовао и већи број верификатора мисије ОЕБС-а који су тога дана 17.01.1999.г. вођи увиђајне екипе ИС Даница Маринковић предложили да сама уз њихову пратњу и обезбеђење изврши увиђај лица места у с.Рачак уз минималну неопходну пратњу техничара који су по инсистирању заменика Шефа мисије ОЕБС-а г. Цона Дренкијевића, требали кренути ненаоружани и у цивилном оделу. Овакав предлог Даница Маринковић је одбила из безбедносних разлога.

Ни тога дана увиђај лица места није могао бити извршен из безбедносних разлога па се увиђајна екипа повукла у ПС Штимље на коју је од 15,00 до 17,00 час. од стране шиштарских терориста отворена јака ватра из пешадијског наоружања тако да је зграда ПС Штимље погођена са 5-6 хитаца, а од пројектила су нанета и већа оштећења на два службена возила ПС Штимље која су се налазила у кругу станице. За овај напад на ПС Штимље поднета је НН кривична пријава Ку бр.9/99 ОЈТ у Приштини. Том приликом су такође са више пројектила погођене и зграде Специјалног завода и Дома здравља у Штимљу које се налазе у непосредној близини ПС Штимље.

Дана 18.01.1999.г. поново је формирана увиђајна екипа у саставу ИС Даница Маринковић, Заменик ОЈТ Живић Драгомир, Начелник ИСМ Саша Добричанин са ОСП СУП-а Урошевац и Крим.техником, која је уз пратњу и обезбеђење припадника полиције СУП-а Урошевац и чланова мисије ОЕБС-а кренула ка селу Рачак ради вршења увиђаја и преузимања лешева.

На увиђајну екипу од стране шиштарских терориста опет је отворена јака ватра из минобацача, митраљеза и пешадијског наоружања и том приликом је возило Лада Нива у коме се налазила увиђајна екипа погођена једним телером од мине испалена од стране шиштарских терориста.

На напад су припадници полиције одговорили јаком ватром из пешадијског наоружања, тако да су после дуже борбе терористи потиснути ка брду Кришња и с.Петрово, одакле су са околних висова отворили ватру из пешадијског и снајперског наоружања према с.Рачак у које су око 14,00 часова ушли увиђајна екипа и чланови мисије ОЕБС-а, када је и започето са увиђајем.

Уласком у цамију у с.Рачак увиђајна екипа пронашла је 40 лешева од којих је један био женски.

Након тога извршен је увиђај у кући Мехмети Мустафе у којој се налазио Штаб ОВК у којој је пронађено: 3 ручне бомбе кинеске производње, 130 метака кал.7,62 мм. кинеске производње, 1 пушка у деловима ручне зраде, евиденција о распореду формација такозване "ОВК" и једна писаћа машина и Наредба Команданта штаба тзв. ОВК.

Потом је увиђајна екипа обишла траншеје и ровове у с.Рачак у дужини од око 2 км. са митраљеским гнездима и један бункер димензије 4x7 м. У рововима и траншејама пронађени су делови војничких униформи са ознакама УЧК, муниција разних калибара кинеске производње и чауре разних калибара кинеске производње, постоље за митраљез и 1 мина за ручни бацач.

Такође, је увиђајна екипа извршила увиђај у магацину и кухињи где су се хранили шиштарски трористи а где је пронађена и већа количина прехранбених производа из програма хуманитарне помоћи.

За сво време увиђаја отворена је ватра од стране шиштарских терориста на припаднике полиције који су обезбеђивали лице места, нашта је полиција одговарала на ватру.

Лешеви из памије су дана 18.01.1999.године пребачени на ИСМ у Приштини и извршеном обдукацијом је утврђено да су сви погинули од последица рањавања у борби, од ватреног оружја, из даљине, и да нису масакрирани или на други начин оштећени. Утврђено је да се ради о лицима која су позната служби као припадници терористичке тзв. ОВК који су вршили оружане нападе на припаднике МУП-а, ВЈ, и грађане.

Дана 18.01.1999.г. за време обезбеђивања транспорта лешева, око 12,30 час. у реону с.Лужак СОШтимље према брду Кршина, од јаке вате

шиптарских терориста смртно је страдао Пом.К-дира ПС Урошевац Мекић Миро. Приликом извлачења страдалог Мекића, лакше су рањени полицајци Стаменковић Јовица и Никчевић Радојица који су погођени гелерима од тромблонске мине испалеене од стране шиптарских терориста и исти су одмах пребачени на КБЦ Приштина на даље лечење. За наведени догађај поднета је НН кривична пријава ОЈТ Приштина Ку бр. 7/99.

На основу горе извршене анализе догађаја и поступања полиције може се закључити да је за период од 15. до 19.01.1999.године у реону села Рачак:

- извршено више терористичких напада на припаднике полиције који су обављали редовну и Законом и Уставом прописану радњу хватања и лишавања слободе терористичке групе која је извршила већи број КД тероризма, убиства, киднаповања, и удруживање ради непријатељске делатности.
- последице тих терористичких напада су да је убијен 1, а рањено 3 припадника полиције.
- полиција је интервенисала и употребила оружје ради личне безбедности, одбијања напада и пружања помоћи погинулом и рањеним колегама чији су животи били угрожени, и ради евакуације рањених и убијених полицајаца.
- у току обављања службене радње припадници полиције су били константно нападани јаком ватром из разног наоружања на више места из разних објеката, због чега су били принуђени да савлађују отпор терориста употребом службеног ватреног оружја.
- приликом употребе ватреног оружја од стране припадника полиције није било прекорачења овлашћења.
- полиција је интервенисала и употребила ватрено оружје у складу са Законом, поступно, селективно и правилно.